
Over de binnen- en buitenwereld van de gelovige

Welkomstlied: pag. 65 *Vrede voor jou*

Gebed om vergeving

Bij het lezen van het thema 'Over de binnen- en buitenwereld' van de gelovige, moest ik spontaan denken aan het widdoejgebed dat de joden bidden op Jom Kipoer, de heiligste dag van het jaar die in het teken staat van inkeer, van verzoening met anderen en van bekering tot God. Ze vragen vergeving door op Jom Kipoer te vasten en door verschillende diensten bij te wonen waarin ze telkens hun zonden belijden in het widdoejgebed. Hierbij valt mij op hoe onbevangen zij dat doen. Dat blijkt al uit de eerste verzen...

*Onze God en God van onze voorouders!
Wat hebben wij, nu wij voor u staan,
U die in de hemel troont, te vertellen?
U weet alles wat geheim is en wat openlijk bekend is.
Moge ons gebed voor u komen en onttrekt u zich niet aan ons smeken,
want wij zijn zo brutaal en hardnekkig dat wij,
U, Eeuwig, onze God zouden zeggen:
"Wij zijn braaf en hebben niet gezondigd",
integendeel, wij hebben wel gezondigd,
gedwongen of uit vrije wil,
in overmoed, uit onwetendheid,
door onbezonnen uitingen in het openbaar of in het geheim...*

En dan volgt een opsomming van niet mis te verstane zonden zoals bijvoorbeeld "rente en overwinst, gebruik van geweld, het aannemen van steekpenningen, kwaadspreken" tot en met "geslachtelijke ontucht". We zouden deze zonden bij wijze van spreken 'in de buitenwereld' kunnen situeren. Maar joden zijn blijkbaar niet beschaamd om ook fouten 'in de binnenwereld' te verwoorden zoals bijvoorbeeld "leugen en bedrog, hardnekkigheid, afgunst, geringschatting van ouders en leraren, gepraat met de lippen maar niet met het hart, het afleggen van een valse eed".

Eerste lezing

Over de binnen- en de buitenwereld van mensen verscheen in het mondiaal magazine MO* op 10 januari een column van de Iraanse-Nederlandse schrijfster Sholeh Rezazadeh. Tussen 2008 en 2015 studeerde ze geneeskunde aan de Tabriz University of Medical Science. In 2015 verhuisde ze van Iran naar Nederland voor de liefde en begon meteen Nederlands te leren. Drie jaar later verscheen haar eerste boek. De titel van de column is 'Onder de schil van de granaatappel'...

(...) 'Wist je dat iemand op TikTok de pitten van een granaatappel heeft geteld, 483!' 'Dat zou je niet zeggen als je naar een granaatappel kijkt.' 'Net zoals bij een mens,' zeg ik. 'Hoe bedoel je?' vraagt ze.

'Je weet ook nooit wat iemand in zich verborgen houdt. Veel mensen tonen alleen wat ze aan de buitenwereld willen laten zien. Een perfect plaatje van hoe ze denken dat ze moeten zijn, zonder hun donkere kanten, zonder hun schaduwkant.'

'Schaduwkant?' vraagt ze met een frons. 'Ja, een kant die wij liever ontkennen, verbergen, wegduwen omdat we denken dat het niet mag bestaan. Door ouders, de maatschappijen, normen, religie of zelfs werkgever wordt ons steeds verteld dat die kant niet goed is. We schamen ons ervoor en proberen het in de schaduw te houden. Het zijn eigenschappen die anderen en uiteindelijk ook wijzelf als slecht zien. Iedereen heeft zo'n kant maar niet iedereen is er bewust van.'

'Wat is jouw schaduwkant?', vraagt ze.

'Ik ben opgegroeid met het idee dat gezellig zijn en zich mengen met andere mensen zwak en dom is. Wijze mensen doen niet zomaar gezellig en zouden afstand houden. Daardoor houd ik, ondanks dat ik erg naar gezelligheid en verbinding verlang, mensen op afstand en vermijd ik groepen. Dat heeft niet alleen effect op vriendschappen, maar ook op mijn samenwerking met anderen. Ik kan nauwelijks in groepen functioneren en ben stiekem jaloers op mensen die dat wel kunnen. Tegelijkertijd ben ik boos op mezelf dat ik ernaar verlang. Door erover na te denken, gaat het wat makkelijker. Op het moment dat ik boos word op gezelligheid, herinner ik mezelf eraan dat het gevoel voortkomt uit de overtuiging dat gezelligheid dom en ordinair zou zijn. Het is bijna een onbewuste reflex en daardoor neem ik het mezelf steeds minder kwalijk. Toch weet ik dat het altijd een overwinning is als ik wél gezellig ben. Het zorgt voor nieuwe ervaringen en nieuwe emoties over mezelf. Het is alsof ik een leeuw in het donkere bos in mij heb wakker gemaakt en die leeuw blijkt eigenlijk prachtig te zijn. Ik zou vaker mijn schaduwkanten willen zien, herkennen en zelfs aan de buitenwereld willen tonen. Het is onrealistisch om te denken dat we alleen met onze lichte, positieve eigenschappen kunnen

navigeren door een leven dat ook zijn lelijke en donkere kanten kent. Wat is jouw schaduwkant?', vraag ik haar.

Ze barst de dode schil van de granaatappel open en zegt: 'Ik denk dat ik diep vanbinnen heel trots kan zijn op wat ik doe, maar ik word ook boos als ik trots op mezelf ben. Ik ben opgegroeid met het idee dat bescheidenheid mooi is en trots zijn opschepperig en ongepast. Ik weet niet zeker van wie ik dat heb maar die stem is er nog steeds. Daarom heb ik ook een dubbel gevoel over mensen die altijd trots zijn op zichzelf. Aan de ene kant bewonder ik ze, maar aan andere kant erger ik me eraan.'
(...)

Liedtekst 'Zeg niet hoe wijs je bent' pag. 76

Ook Herman Verbeek is opgegroeid in een gezin en werd heel zijn leven geconfronteerd met tegenstrijdige meningen en opmerkingen. Ook hij heeft ongetwijfeld af en toe geworsteld met keuzes omdat hij, al of niet met de beste bedoelingen, uiteenlopende reacties kreeg op zijn uitgesproken standpunten. We bidden om beurt op pag. 76 de zes strofen van het lied 'Rest'.

Twee lezing (psalm 102, deel 1, Jos Van Pelt)

Als we teruggaan naar het eeuwenoude boek 'Psalmen' valt op hoezeer de schrijver van de nummers 91, 98 en 102 getuigt van het mensonwaardige bestaan dat hij en zijn tijdsgenoten moeten leven. De titel van psalm 102 spreekt boekdelen: *'Gebed van een arme wanneer hij door ellende omhuld is'*. Vandaag is het niet anders voor honderden miljoenen zusters en broeders. Ik durf wedden dat je tijdens het luisteren naar de vertaling van Jos Van Pelt spontaan aan actuele mistoestanden zult denken...

*Mijn leven is in rook opgegaan,
mijn lichaam opgebrand,
mijn hart gekwetst en dor als gemaaid gras.
Mijn eten sla ik over: geen trek.
Vel over been.
Mij rest enkel nog zuchten.
Ik, gekke pinguïn in de woestijn,
verdwaalde zeemeeuw in het hooggebergte,
Of misschien een klein verloren musje
ergens tjilpend op het dak.*

*Ik word gemeden, afgeblaft.
Mijn brood smaakt naar as,
mijn wijn naar tranen.
Wat heb ik misdaan? Is dit mijn straf? Waarvoor?*

*Mijn leven leek vol beloften, diep ben ik gevallen.
Ik ga ten onder als een lang uitgerokken schaduw.
Ik verdor, onsmakelijk als hooi.*

*Waar kan mijn verlangen nog naar uitgaan?
Is er een betrouwbaar perspectief
dat hoop en uitzicht biedt over de grenzen van mijn eigen tijd?
Zijn wij nog bereid tot een Stad van Vrede?
Komt eindelijk haar tijd?*

Lied: pag. 74 *Deze wereld omgekeerd*

De buitenwereld die hier geschetst wordt, is rampzalig. De binnenwereld van de slachtoffers wanhopig. Ze zijn ten einde raad, bijna uitgeteld. Ik kan het mij moeilijk voorstellen want ik kom als het ware niets te kort. Ik heb mogen studeren, ik ben niet arm, ik word niet uitgesloten, mijn stad werd nog niet getroffen door natuurrampen, mijn land wordt niet gebombardeerd... Desalniettemin voel en weet ik net als jullie dat het anders kan en moet. Diep van binnen horen wij een stem die *"deze wereld omgekeerd wil, dat lachen zullen zij die wenen, dat wonen zal wie hier geen woonplaats heeft, dat dorst en honger zijn geleden"*. Zingen we samen strofe 2 en 3 van het lied 'Deze wereld omgekeerd' op pag. 74.

Duiding

Het zal je niet verbazen dat de psalmist redding verwacht van God. *"Ik vertrouw op U"* zingt hij in psalm 91. *"God ontruikt je aan de pest die alom heerst, aan de ziekte die verwoest. Plagen blijven ver van huis. Doden vallen links en rechts, maar zijn trouw is schild en wapen."* Hij laat God beloven dat Hij mensen zal redden: *"Wie in 't nauw zit maak ik vrij, wat verdeeld is maak ik één, al wie pijn heeft sta ik bij, ook al voelt hij zich alleen"*.

Allemaal goed en wel, maar die gezondheidszorg en internationale solidariteit zal dan wel van goddelijke mensen moeten komen. Niet alleen van mantelzorgers en vrijwilligers, maar ook van wie beroepsmatig een positief verschil kan maken. Wanneer ieder op zijn of haar plaats de juiste beslissingen neemt in het licht van een meer rechtvaardige en planeetvriendelijke samenleving.

Veel zal afhangen van ieders binnenwereld. Hoe kijk je naar de persoonlijke tegenslagen die mensen overkomt? En sta je sowieso nog open voor 'het kwaad dat goede mensen treft', dixit Harold Kushner? Mag

negatief nieuws nog binnenkomen of wordt het buitengesloten? Misschien is er zelfs sprake van een burn out en heeft iemand zijn onverdroten inzet en eerbare bedoelingen moeten terugschroeven? Wat mensen zelf meemaken of in de wereld zien gebeuren bepaalt vanzelfsprekend hun binnenwereld.

Maar het omgekeerde is ook waar: iemands binnenwereld bepaalt in zekere mate ook de buitenwereld. Heb je nog hoop? Geloof je dat er nog verbetering mogelijk is? Of leg je je neer bij de gang van zaken en heb je 't opgegeven? Een reactie die ons niet mag verbazen bij wie zich overweldigd voelt, angstig of verslagen. Voor alle duidelijkheid: het gaat hier niet om 'passieve hoop' d.w.z. wachten op iets van buitenaf om te bereiken waar je naar verlangt. We zongen het keer op keer met het parochiekoor: "Stil maar, wacht maar, alles wordt nieuw, de hemel en de aarde". Heb je dat ook gezongen, ongetwijfeld!

Ik heb het over 'actieve hoop'. Het is een praktijk. Iets wat we eerder doen, dan iets wat we hebben. Het is een proces dat we op elke situatie kunnen toepassen en dat drie belangrijke stappen inhoudt. Ten eerste beginnen we met een duidelijk zicht op de werkelijkheid te krijgen. Ten tweede geven we de richting aan waarin een situatie moet veranderen. Ten derde zetten we stappen om onszelf of onze situatie in dat perspectief te sturen. Wanneer we op deze manier in het leven staan en waar dan ook een positief verschil kunnen maken, gaat ons bloed sneller stromen. De buitenwereld is mooier en onze binnenwereld straalt.

Het is aan ieder van ons om je situatie en mogelijkheden goed in te schatten en om je eigen gevoel te volgen in waar en hoe jij je geroepen voelt om iets te doen. Als dat gebeurt, transformeert een Blijde Boodschap in een klein stukje hemel op aarde en is God in-der-daad een gebeuren! Het moge zo zijn.

Lied: *pag.05 Een land om van te dromen*

Praktische punten en collecte

Tafelgebed *pag. 25*

Brood en wijn delen

Vrije voorbeden: *pag. 86 Waar mensen samen vrede bouwen*

Onze Vader *pag. 82 bovenaan*

Vredeswens (psalm 102, deel 2, Jos Van Pelt)

*Zijn wij nog bereid tot een Stad van Vrede?
Komt eindelijk haar tijd?
Laten wij ons klaarmaken
om haar opnieuw op te bouwen vanuit haar puinen.
Dan moet ieder die over een ander macht uitoefent,
gezag erkennen dat het zijne overstijgt en afgrenst.
Zo zal de Stad van Vrede opnieuw zichtbaar worden,
schitterend antwoord op het verlangen van de armen.
Want hun verlangen is rechtmatig.
Onthou dit van generatie op generatie!
Het zuchten van wie gevangen zit
verdient gehoord te worden.
En wie gebukt gaat onder de doem van de dood
verlangt daaruit losgemaakt
en tot leven gewekt te worden, volop.
Ieder krijgt weer toegang tot de Stad van Vrede
en haar onnoemlijke geheim.
En al wat de aarde bevolkt stelt zich in haar dienst,
al wie macht had, streeft haar na.*

Zendingslied: pag. 09 *Krijgen*